

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Document code	095-060-###-###	Organisatie-onderdeel	T&SCM S&E Traminfrastructuur
Titel	Veiligheidsvoorschriften werken traminfrastructuur Zone Oost		
Auteur	Gino Henderyck	Datum opgesteld	01/03/2023
Goedgekeurd door:	Expertise Traminfra Zone Oost & Preventie	Vrijgegeven door:	Hoofd Traminfra Zone Oost
Versie	2026	Datum vrijgave:	05/023/2026

Addendum 2026.1

Datum	Hoofdstuk		Aanpassing door:
05/02/2026	Hoofdstuk 7.6	Annuleren van aangevraagde werken	WVIGH

Steeds te volgen richtlijnen:

- ① Meldt u altijd aan en af
TCC 03/218.13.10
- ② Ga alleen aan het werk met een vergunningsnota en volg de instructies
10 dagen voor aanvang aanvragen
- ③ Plaats de nodige werfsignalisatie
- ④ Draag steeds de voorgeschreven PBM's
- ⑤ Voer alleen taken of activiteiten uit, die u kan en mag uitvoeren
- ⑥ Werk niet onder invloed
van alcohol, drugs of bewustzijnsbeïnvloedende middelen
- ⑦ Werk alleen met goedgekeurd gereedschap

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Inhoud

9	Werken in Premetro	4
9.3	Werken in de Premetro	4
9.4	Controle werkzaamheden in de Premetro	11

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

9.3 Werken in de Premetro

Toepassen van de algemene richtlijnen zoals vermeld in 5.1

Bij het werken buiten de exploitatieperiode is het mogelijk om de bovenleidingen spanningsloos te schakelen. Indien de aard van de werkzaamheden dit vereist, dienen de richtlijnen vermeld in hoofdstuk 16 van VBS 6-7 gevolgd te worden. De aanvangs- en beëindigingstijden voor de werken worden bij het overleg met de Traminfrastructuur Zone Oost bepaald. De opgegeven tijden zijn echter onder voorbehoud omwille van onvoorziene omstandigheden (vb defect tramvoertuig, oponthoud trams in het verkeer, ...). Wijzigingen kunnen er steeds gebeuren.

De volgende werken worden tijdens exploitatie toegestaan:

- Dringende werken (Noodherstel) of dringende werken met inspectie
- Onderhoudswerkzaamheden Lynguard
- De werkzone mag niet langer zijn dan 2 opeenvolgende seinen. Indien de mobiele werkzone zich over meer dan 2 seinen strekt, dient aanwezig personeel hun verplaatsing telkens telefonisch aan TCC te melden, zodoende dispatching de seinen kan aanpassen
 - Indien de werkzone langer is dan de afstand van 2 opeenvolgende seinen, dienen de werken buiten exploitatie te gebeuren
- Alle werken gebeuren buiten de spitsuren op uitzondering van uitval exploitatie
- Spitsuren zijn:
 - Ma – di – do – Vr:
 - 6u00 – 9u00
 - 15u00 – 19u00
 - Woe
 - 6u00 – 9u00
 - 12u00 – 14u00
 - 15u00 – 19u00
 - Za – Zo – Fe
 - 11u00 – 19u00
 - Dagen waarbij evenementen in Sportpaleis of Loto-arena (zie website van Sportpaleis en Loto – Arena)

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Alvorens de signalisatie wordt aangebracht, dient het:

1.TCC telefonisch verwittigd te worden door de (werf)verantwoordelijke in het Nederlands met de melding dat:

- Locatie en rijrichting van de premetrotunnel waarin je zich zal begeven
- Aantal personen

2.TCC neemt contact op met exploitatiedispatching:

- Seinen worden op 10km/u geplaatst vanuit dispatching in de werkzone. De werkzone is niet langer dan 2 opeenvolgende seinen.
- Dispatching roept de tramchauffeurs op met de melding dat er zich personen bevinden in de premetrotunnel (+ locatievermelding)
- Dispatching vermeldt de handeling in het logboek (Firmanaam + nummer seinen)
- Technieker controleert bij aankomst op de vermelde werkzone of het sein inderdaad op 10km/u staat en meldt dit aan TCC en/of dispatching dat alle seinen in de werkzone het juiste sein weergeven voor 10km/u (Geel en rood branden)

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Alvorens de werken worden aangevat, dient de hierna vermelde signalisatie aangebracht te worden. Dit moet gebeuren in de aangeduide volgorde:

- Ontsteken van de veiligheidsverlichting (werkmannetje) en noodverlichting in de PM-tunnel waar gewerkt wordt. Onder de PM-tunnels wordt verstaan: de tunnel die twee stations onderling verbindt, de tunnel die een station en een open helling met elkaar verbindt of omgekeerd.
- Aan het begin van elke tunnel – in de rijrichting – is een rode driehoek met zwart werkmannetje geplaatst. Dit bord wordt mee verlicht als de tunnelnoodverlichting wordt ontstoken. In de tunnels zijn om de 90-tal meter rode verlichte drukknoppen geplaatst. Een persoon die door de tunnel moet, kan ter plaatse deze verlichting + werkmannetje ontsteken door op een roodverlichte drukknop te drukken.

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

- 1x drukken: de noodverlichting en werkmannetje zullen gedurende 10 min branden
- 2x drukken binnen de 2 sec: de noodverlichting en werkmannetje zullen gedurende 4 uur branden
- 1x drukken gedurende minimaal 3 sec: de noodverlichting en werkmannetje zullen doven.

Als men langer in de tunnel wil blijven kan men nogmaals op de drukknop drukken. De tijd begint opnieuw te lopen volgens de bovenvermelde handeling.

Aan splitsingen, in de driehoek Opera – Astrid – Diamant en de uit- en inrij Belgiëlei/Mercator, staan er meerdere drukknoppen – om de 90m - zodat men de verlichting kan aan- of uitdoen naargelang in welke tunnel men zich bevindt.

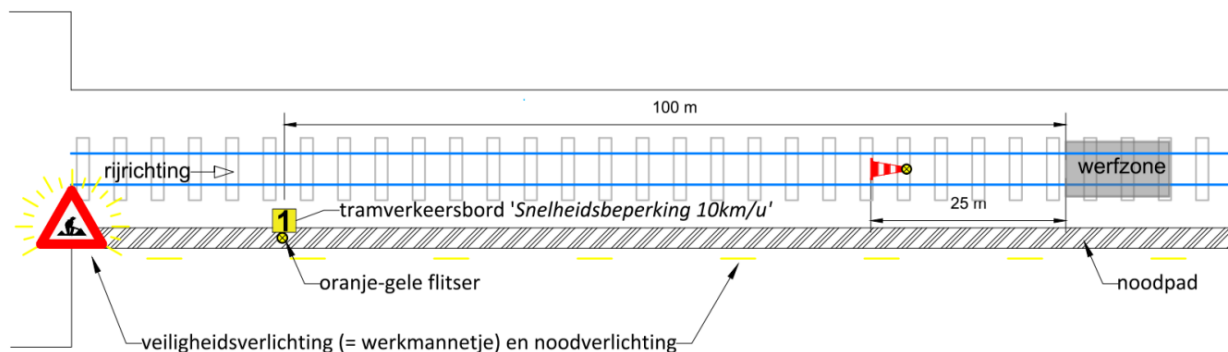
Bij het verlaten van de tunnel dient men steeds de tunnelnoodverlichting te doven, zoals hierboven beschreven. De (werf)verantwoordelijke is hiervoor verantwoordelijk.

Het niet doven van de tunnelnoodverlichting als niemand zich meer in de tunnel bevindt leidt tot ernstige hinder van de exploitatie en tot vermindering van de aandacht door de langdurige verlichting van het werkmannetje.

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Signalisatie te plaatsen in Premetro recht stuk spoor:

- Op **100m** voor de actieve werkzone
 - Oranjegeel knipperlicht op driepikkel/reflecterende kegel (minimum hoogte van 0,75m) of ronde flitser op magneetvoet die geplaatst wordt tegen metalen kast op het noodpad
 - Verkeersbord/werkmannetje– snelheidsbeperking 10km/u
- Op **25m** voor de actieve werkzone
 - Reflecterende verkeerskegel met oranjegeel knipperlicht tussen de sporen
- De snelheid van de trams door middel van de seininstallatie te laten verlagen naar 10km/u
- De gehele werfzone dient degelijk verlicht te worden zonder de chauffeur te verblinden zodoende de werkzaamheden op een veilige manier kunnen uitgevoerd worden
- **Einde** van de werfzone
 - Bord F47: einde werken
 - Bord staat op minimum 50m voorbij de werfzone. Vanaf hier mag de tram terug zijn aangegeven snelheid volgens de seininstallatie aanvangen.

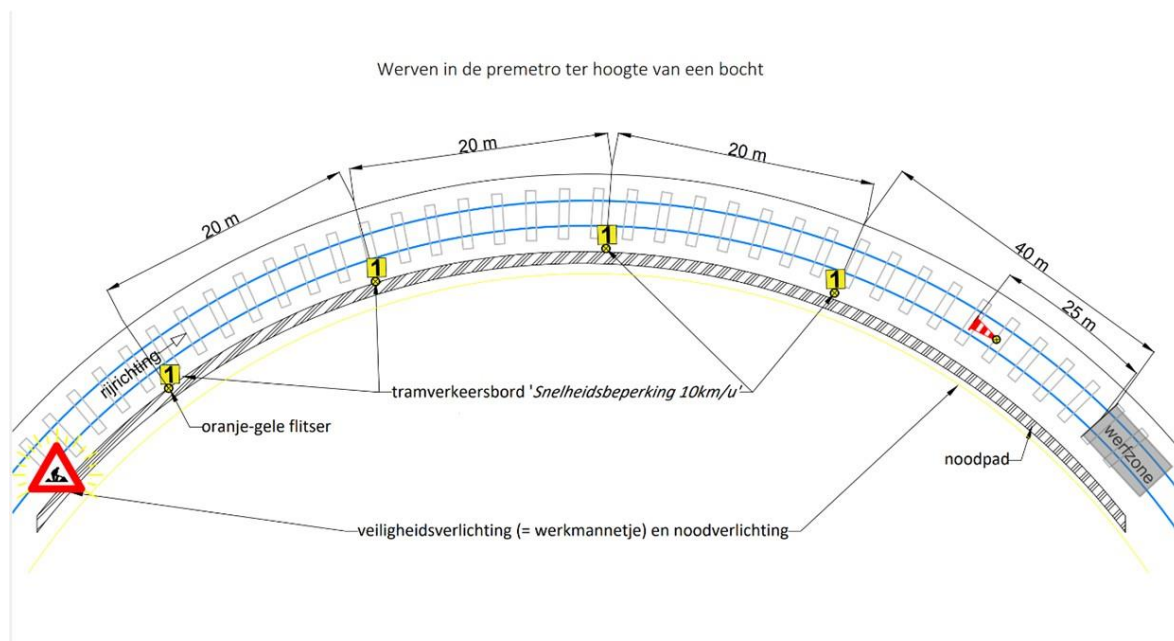

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Signalisatie te plaatsen in Premetro bij werken in of na een bocht:

De te volgen procedure van signalisatie in een bocht zoals hieronder vermeldt is van toepassing zodra men geen visueel zicht heeft tussen de Oranjegeel knipperlicht op driepikkel/reflecterende kegel op 100m en de effectieve werfzone.

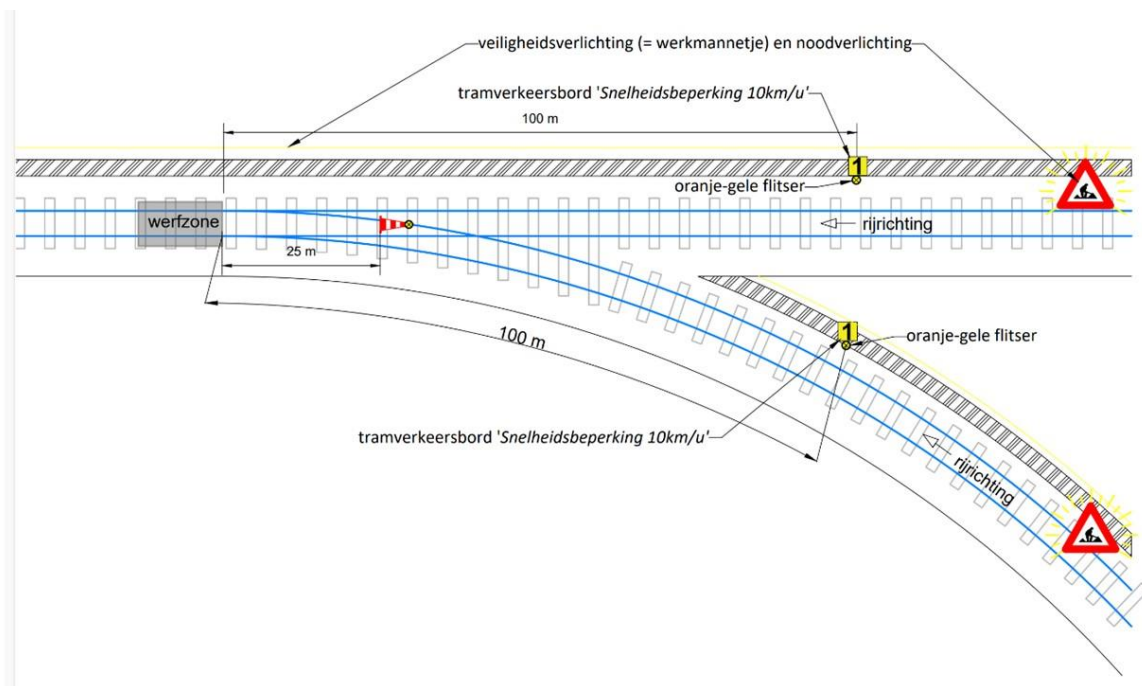
- Op **100m** voor de actieve werkzone
 - Oranjegeel knipperlicht op driepikkel/reflecterende kegel (minimum hoogte van 0,75m) of ronde flitser op magneetvoet die geplaatst wordt tegen metalen kast op het noodpad
 - Per **20m** (tov van je werfzone op 40 – 60 – 80m) een ronde flitser op magneetvoet die geplaatst wordt tegen metalen kast op noodpad
 - Verkeersbord/werkmannetje– snelheidsbeperking 10km/u
- Op **25m** voor de actieve werkzone
 - Reflecterende verkeerskegel met oranjegeel knipperlicht tussen de sporen
- De snelheid van de trams door middel van de seininstallatie te laten verlagen naar 10km/u
- De gehele werfzone dient degelijk verlicht te worden zonder de chauffeur te verblinden zodoende de werkzaamheden op een veilige manier kunnen uitgevoerd worden
- **Einde** van de werfzone
 - Bord F47: einde werken
 - Bord staat op minimum 50m voorbij de werfzone. Vanaf hier mag de tram terug zijn aangegeven snelheid volgens de seininstallatie aanvangen.

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Signalisatie plaatsen in Premetro bij werken thv of direct na een afrijdende wissel:

- Op **100m** voor de actieve werkzone
 - Oranjegeel knipperlicht op driepikkel/reflecterende kegel (minimum hoogte van 0,75m) of ronde flitser op magneetvoet die geplaatst wordt tegen metalen kast op het noodpad **EN** dit uit beide rijrichtingen
 - Verkeersbord/werkmannetje– snelheidsbeperking 10km/u
- Op **25m** voor de actieve werkzone
 - Reflecterende verkeerskegel met oranjegeel knipperlicht tussen de sporen
 - Indien men aan de wissel zelf of minder dan 25m voorbij de wissel werkt, dient men vanuit beide richtingen een reflecterende verkeerskegel met oranjegeel knipperlicht tussen de sporen te plaatsen
- De snelheid van de trams door middel van de seininstallatie te laten verlagen naar 10km/u
- De gehele werfzone dient degelijk verlicht te worden zonder de chauffeur te verblinden zodoende de werkzaamheden op een veilige manier kunnen uitgevoerd worden
- **Einde** van de werfzone
 - Bord F47: einde werken
 - Bord staat op minimum 50m voorbij de werfzone. Vanaf hier mag de tram terug zijn aangegeven snelheid volgens de seininstallatie aanvangen.

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

De reflecterende verkeerskegel wordt voor het doorlaten van een tramvoertuig pas weggenomen NADAT het naderend tramvoertuig VOLLEDIG tot stilstand is gekomen.

Het wegnemen van de veiligheidsinstallatie gebeurt in coördinatie met de werfverantwoordelijke (of eerste man) en pas nadat het tramvoertuig veilig kan doorrijden.

Na het voorbijrijden van de tram wordt deze verkeerskegel onmiddellijk terug geplaatst.

Bij het beëindigen van de werkzaamheden dient de werfsignalisatie verwijderd te worden en de veiligheidsverlichting gedoofd te worden. Dit moet gebeuren in de omgekeerde volgorde van het aanbrengen. Indien het om technische redenen vereist is dat de trams met vertraagde snelheid blijven rijden, dient de signalisatie en seininstallatie in die zin aangepast te worden. Afmelden van de werken bij het TCC door de (werf)verantwoordelijke, nadat deze gecontroleerd heeft of de zone volledig vrij is.

9.4 Controle inspectie rondgangen in de Premetro

De hierna vermelde richtlijnen zijn van toepassing op de controle- en inspectierondgangen in de premetrokokers. Alle aanwezige personen betreden enkel en alleen het noodpad. Indien er zich iemand tussen de sporen moet begeven is hoofdstuk 9.3 van toepassing "Werken in de Premetro".

Toepassingen van de algemene richtlijnen zoals vermeld in 5.1

Het TCC dient telefonisch verwittigd te worden door de (werf)verantwoordelijke in het Nederlands. Deze **vermeldt duidelijk** dat het om **inspectierondgang** gaat. De snelheid voor de tramvoertuigen dient vanuit de dispatching verlaagd te worden naar 27km/u. dispatching doet tevens oproep naar alle tramchauffeurs dat er zich personen bevinden in de premetro tunnel (+ locatie) op het **noodpad**.

Alvorens de werken worden aangevat dient de hierna vermelde signalisatie aangebracht te worden:

Ontsteken van de veiligheidsverlichting (werkmannetje) en noodverlichting in de Premetro-tunnel waar gecontroleerd wordt. Onder de Premetro-tunnels wordt verstaan: de tunnel die twee stations onderling verbindt, de tunnel die een station en een open helling met elkaar verbindt of omgekeerd.

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

Het noodpad dient gevolgd te worden.

Het dragen van veiligheidskledij is hierbij verplicht:

Veiligheidsvoorschriften werken Traminfrastructuur Zone Oost

- Enkel begeven op het noodpad, dragen van klasse 2 bovenlichaam.
- Wat bij benaderen van tramvoertuig?
 - Lichtflitsen geven aan de tramchauffeur
 - Niet in de ogen van de tramchauffeur richten
 - Stoppen met wandelen
 - Rug tegen de muur (tunnelwand) tot tramvoertuig stapvoets is voorbijgereden
 - Liefst tegen de rijrichting in wandelen

Na de werkzaamheden dient de veiligheidsverlichting(werkmannetje) gedoofd te worden.

En zich afmelden aan het TCC.

